

אָמַר לֵיה רַבִּי אֲבָא וְהָא תְּגִינֵּן דְבַת שֶׁבַע דִילִילִיה
דָדוֹד מַלְפָא חֲוֹת מִן יוֹמָא דָאַתְבָּרִי עַלְמָא,
אַמְאי יְהָבָה קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא לְאוֹרִיה הַחֲתִי מִן
קָדְמָת דָנָא. אָמַר לֵיה הַכִּי אָוֶרֶחוֹי דָקָדְשָׁא בָּרוּךְ
הָוּא אָף עַל גַב דָאַתְתָּא אָזְמִינָא לֵיה לְבָרְנָשׁ לְמַהֲנוֹי
דִילִילִיה, אַקְדִים אַחֲרָא וְגַסְבָּה לְה עַד דָמְטָא זְמִינִיה
דְהָאִי. בֵין דָמְטָא זְמִינִיה, אַתְהָחִיא הָאִי דָנְסִיב לְה
מִקְפֵי הָאִי אַחֲרָא דָאַתִּי לְבָתָר וְאַסְתָּלָק מַעַלְמָא.
וְקַשְׁיָה קְמִיה קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא לְאַעֲבָרָא לֵיה מַעַלְמָא
עַד לֹא מְטֵי זְמִינִיה מִקְפֵי הָאִי אַחֲרָא.

וְרוֹזָא דְבַת שֶׁבַע דָאַתְיִיהִיבָת לְאוֹרִיה הַחֲתִי (ברא茂) בְקָדְמִיתָא, פּוֹק וְדוֹק וְתְשִׁבָּה. אַמְאי אַתְהָחִיבָת
אַרְעָא קְדִישָׁא לְבָנָעָן עַד לֹא יִתּוֹן יִשְׂרָאֵל. וְתְשִׁבָּה
מִלָּה דָא. וּבָלָא רֹזָא חֲדָא אִיהוּ וּמִלָּה חֲדָא.

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

לעוֹלָמִים. מה בְתּוֹב? (שמואל-ב יט) גם ה' הַעֲבִיר חַטָּאתך לֹא תָמוֹת. הַעֲבִיר אותו הרשם מלְפָנָיו.

אמַר לוּ רַבִּי אֲבָא, וְהָרִי שְׁנִינוֹ שְׁבָתָ שְׁבָתָה הַיְתָה של הַודָה הַמֶּלֶךְ מִום שְׁגָבָרָא הַעוֹלָם, לְפָה נָתַן אַתָּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאוֹרִיה הַחֲתִי בְּפִי שְׁאָמְרָנוּ בְתַחְלָה, צָא וְדַיק וְתִמְצָא לְמַה נָתַנָה הָאָרֶץ הַקָּדוֹשָׁה לְבָנָעָן בְּטֻרָם שְׁבָאוּ יִשְׂרָאֵל, וְתִמְצָא דָבָר זה. וְתִבְלַ סּוֹר אַחֲרָה הָוּא וְדַבָּר אַחֲרָה.

תא חוי, דוד אף על גב דאוֹדי על חובייה ותב
בתוּבָתָא, לא אעדי לבייה ורעותיה מאנון
חובין דחַב, ומזהוֹא חובָא דבָת שְׁבָע, בגין דדַחַיל
עלִיהוֹ תִדְיר דילמָא גְרִים חד מנייחוֹ ויקטרג
עלִיה בְשֻׁעַתָא דסְפָנָה. בגין בְךָ לא אנשי לוֹן
מִינִיה ומרעותיה.

דבר אחר כי פְשָׁעֵי אֲנִי אָדָע בְּלָהוּ דְרָגֵינוּ דְתַלְיִין
בָהוּ חֹבֵי בְנֵי נְשָׂא אֲנִי אָדָע. וחתאתי נגדי
תָמִיד דָא פְגִימָוּ דְסִיחָרָא דְלָא נְפָקָא מְסָאִיבָתָא עַד
דָאָתָא שְׁלָמָה וְאַתְגָהִירָת בְאַשְׁלָמָוֹתָא. וּבְדַין אַתְבָּסָם
עַלְמָא וַיַּתְיִבוּ יִשְׂרָאֵל לְרַחַצָן דְבָתִיב, (מלכים א' ח') וַיַּשֶּׁב
יְהוָדָה וַיִּשְׂרָאֵל לְבַטָּח אִישׁ תְּחִתָּגְפָנוּ וְתְּחִתָּתָאָנָתוּ.
וְעַם בֶּל דָא וַחֲטָאתִי נגדי תָמִיד. ולא אַתְבָּסָק
מַעַלְמָא. עַד דִיִיתִי מַלְפָא מִשְׁיחָא לוֹמְנָא דָאָתִי בְמַה
דָאָתָמֶר (זכריה י') וְאַת רֹזֶה הַטוּמָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ:

לשון הקודש

בא ראה, דוד, אף על גב שהוֹדָה על
הַדְּרָגוֹת שְׁתָלוֹיוֹת בָּהֶם חַטָּאי בְנֵי אָדָם
חַטָּאוֹ וּשְׁבָ בְּתִשְׁוֹבָה, לא הַסִּיר מִלְבָב
אֲנִי אָדָע. וַחֲטָאתִי נגדי תָמִיד - ז'
פְגִימָת הַלְבָנָה שְׁלָא יִצְאָה מַטְמָאתָה עַד
חַטָּא שֶׁל בָת שְׁבָע, כי פָחד עַלְיָהֶם תָמִיד
שְׁפָא יִגְרָם אֶחָד מַהְם וַיקְטָרָג עַלְיוֹ
בְשֻׁעַת הַסְּפָנָה, וְלֹכֶן לא שְׁבָח אָתָם
מַמְפָנוּ וּמַרְצָנוּ.

דבר אחר, כי פְשָׁעֵי אֲנִי אָדָע - בֶל

היא היה גיבור ציד לפני יי' על בן יאמר בגמרא
גיבור ציד לפני יי'. תא חזי, הוא היה גבר
תקופה. לובשו דאדם הראשון היה לבייש וזה היה ידע
למייך צידה דברירתא בהו.

אמר רבי אלעזר גמרא היה מפתיע לברירתא
למייהך בתר פולחן בעבודה זרה וזה שליט
בأنון לובשין ונכח בני עלמא וזה אמר דאייה
שליטה בעילמא ופלחין ליה בני נשא. ואמאי אקרי
שמייה גמרא דמרד במלבא עלאה דלעילא דמרד
בעילאי ומרד בתתאי.

בأنון (דף עג ע"א) לובשין שליט על כל (ד"א שאר) בני
עלמא ומלה בזו ומרד בקמאריה ואמר
דאייה שליטה בעילמא וזה מפתיע לברירתא אבריתיה

מהעולם עד שיבא מלך המשיח לעתיד
זהה, וזה שולט באוותם לבושים ומגנץ
את בני העולם, וזה אומר שהוא שליט
של העולם, ועובדים אותו בני אדם.
ולמה נקרא שמו גמרא? שמרד במלה
העליזן שלמעלה, שמרד בעלוונים ומרד
בתתונותם.

באוותם לבושים הוא שלט על כל ושארו
בני העולם ומלה בהם, ומרד ברובונו
ו אמר שהוא השליט של העולם, וזה
מפתחה את הבריות אחריו, עד שמשך
הבריות לכת אחר עובדות העבודה

לשון הקודש
לבא, כמו שנאמר (פרק ה) ואת רוח
הטהמה אעביר מן הארץ.

היא היה גבר ציד לפני ה' על בן יאמר
בגמרא גיבור ציד לפני ה'. בא ראה, הוא
 היה איש חזק, לבושי אדם הראשון היה
 לובש, וידע לצד צידה של הבריות
 ביהם.

אמר רבי אלעזר, גמרא היה מפתחה את
 البرיות לכת אחר עובדות העבודה

עד דמְשֶׁךָ בְּנֵי נְשָׂא לְמַיְפֹּק מִבְּתָר פּוֹלְחָנָא דְמַאֲרִי עַלְמָא. אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן בְּאַילְיוֹן לְבּוֹשִׁין יָדַעַי בְּהָזֶה חֶבְרִיא רְזָא עַלְאָה:

מַתְגִּיתִין. וַיְהִי כֹּל הָאָרֶץ שְׂפָה אֶחָת וְדָבָרים אֲחֶדִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן פָּתָח (מלכים א' ו') וְהַבִּית בְּהַבְּנוֹתוֹ אַבְנֵן שְׁלֹמֶה מִסְעָ נְבָנָה וּמִקְבּוֹת וּהַגְּרוֹן כֹּל בְּלִי בְּרִזְלָל לֹא נִשְׁמַע בְּבִית בְּהַבְּנוֹתוֹ. וְהַבִּית בְּהַבְּנוֹתוֹ. וּכְיֵלָא הָזֶה בְּנֵי לֵיה שְׁלֹמֶה וּבְלָהו אַמְגִינִּין דְּהָזֶה תְּפִנָּה. מַהוּ בְּהַבְּנוֹתוֹ.

אֲלֹא כֵּד הַזָּא בְּמַה דְּכַתִּיב, (שמות כה) מִקְשָׁה תִּיעָשֶׂה הַמְנוֹרָה. אֲםַר הִיא מִקְשָׁה מַהוּ תִּיעָשֶׂה. אֲלֹא וְדָאי כְּלָא בְּאַת וְנִיסָּא אֲתַעֲבֵיד אֵיתָו מְגַרְמֵיה. בֵּין דְּשֶׁרֶן לְמַעַבְדָּה עֲבִידָתָא אָזְלִיף לְאוֹמֶגֶן לְמַעַבְדָּה בְּהָ מה דְּלָא הָזֶה יָדַעַן מִקְדָּמָת דְּנָא.

לשון הקודש

בְּנֵי אָדָם לְצִאת מַאֲחָר עֲבוֹדָת רֶבֶן הַעוֹלָם. אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, בְּלִבּוֹשִׁים הַלְּלוּי יְזִיעִים בְּהָם הַחֶבְרִים סָוד עַלְיוֹן. מִשְׁנֶה, וַיְהִי כֹּל הָאָרֶץ שְׂפָה אֶחָת וְדָבָרים אֲחֶדִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן פָּתָח, מלכים-א' ו' וְהַבִּית בְּהַבְּנוֹתוֹ אַבְנֵן שְׁלֹמֶה מִסְעָ נְבָנָה וּמִקְבּוֹת וּהַגְּרוֹן כֹּל בְּלִי בְּרִזְלָל לֹא נִשְׁמַע בְּבִית בְּהַבְּנוֹתוֹ. וְהַבִּית בְּהַבְּנוֹתוֹ – וּכְיֵלָא הָזֶה בְּנֵה אַוְתָו שְׁלֹמֶה

מַאי טעמא בגין דברכתא דקדשא בריך הוא שרא על ידיו, ועל דא כתיב בהבנותו אידז אתبني מגרמייה, זה הוא אוילפא אוילפן לאומניין הייך שראן למעבד, ולא אסתלק מעיניזיו רישימו דזה הוא עבידתא ממוש ומסתכלאן ביה ועבדי עד דאתבני כל ביתא.

אָבִן שלמה מסע נבנה. שלמה כתיב חסר יו"ד אָבִן שלמה ודי. מסע דאתנטיל ואתייא ושריא עלייהו ואתעbid עבידתא (מסע דאתנטיל יון ועbid עבידתא), מסע דאנטיל יון למעבד דלא מדעתיהו. כתיב הכא מסע ובתיב ה苍ם (במדבר י) ולמסע את המחות. ומקבות והגרון כל kali ברזול לא נשמע. בגין דשפיר בזע כלא ולא אשתחמע מלה, דלא אצטראיבו לשאר בגין למעבד. וכלא באת וניפא הוה.

לשון הקודש

שנסעה ובאה ושרהה עליהם ונעשה העובדה ופסע, שנסעה ים ונעשה העובדה. מסע, שהופיע ים לעשות شيئا מךעתם. כתוב באן מסע, וכותוב שם (במדבר י) ולמסע את המחות. ומקבות והגרון כל kali ברזול לא נשמע, מושם שהשפיר בקע הכל ולא נשמע דבר, שלא הцентрנו לשאר הכלים לעשות, והכל היה עם אות ונים.

מה הטעם? מושם שברפת הקדוש ברוך הוא שירטה על ים, ועל בן בתוב בהבנותו, הוא נבנה מעצמו, שהוא למד את הפלמוד לאמנים איך להתחיל לעשותו, ולא הסתלק מעיניהם הרים של אותו המעשה ממוש, ומסתכלים בו ועושים, עד שנבנה כל הבית. **אָבִן** שלמה מסע נבנה, שלמה בתוב חסיד יו"ד, אָבִן שלמה ודי. מסע,

אמֶר רבי שמעון בפָה חַבִּין אֲפִין מְלֵי דָאוּרִיתָא.
זֹפְאָה חַוְלָקִיה מְאָן דָאַתְעַסְק בְּהוּ וַיְדַע
לְמִיחָך (בַּיָּה) בָּאָרֶח קְשׁוֹט. וְהַבִּת בְּהַבְּנוֹתָו. בְּד סְלִקָּא
בְּרֻעּוֹתָא דְקָרְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְדָ יְקָרָא לְיְקָרִיה,
סְלִקָּא מְגֹן מַחְשָׁבָה רְעוֹתָא לְאַתְפְּשָׁטָא, וְאַתְפְּשָׁטָה
מֵאַתָּר דָאִיהִי מַחְשָׁבָה סְתִימָא דְלָא אַתִּידַע.

עד דְאַתְפְּשָׁטָה וְשְׁרִיאָ לְבִי גְרוֹן אַתָּר דָאִיהִי נְבִיעַ
תְּדִיר בְּרוֹא דָאִיהִי רֹזֶה חַיִים. זְכִידִין בְּדַ
אַתְפְּשָׁטָה הָיָא מַחְשָׁבָה וְשְׁרִיאָ בְּאַתָּר דָא, אַקְרִי
הָיָא מַחְשָׁבָה אֱלֹהִים חַיִים. דְבָתִיב, (ירמיה י) הוּא
אֱלֹהִים חַיִים.

עוֹד בַּעַא לְאַתְפְּשָׁטָא וְלְאַתְגָּלִיא מַתְפָּנוּ נְפָכוּ אַשְׁ"א
וְרוֹיחָא וְמַיְ"א כְּלִילָן בְּחַדָּא, וְנְפָק יְעָקָב גָּבָר
שְׁלִים וְאֵיהּוּ קּוֹל חַד דְגַפִּיק וְאַשְׁתְּמַע. מַחְכָּא

לשון הקידוש

אמֶר רבי שמעון, בפָה חַבִּים הַם
דָבָרי הַתּוֹרָה. אֲשֶׁר חַלְקוּ שֶׁל מַיִ
שְׁמַתְעַסְק בָּהֶם וַיְדַע לְלִכְתָּה וּבָא בְּדַרְךְ
אַמְתָה. וְהַבִּת בְּהַבְּנוֹתָו. בְּאַשְׁר עַלְה
בְּרַצּוֹן כְּקָדוֹש בָּרוּךְ הוּא לְעַשׂוֹת בְּכָוד
לְכָבּוֹד, עַלְה מְתוֹךְ הַמַּחְשָׁבָה רְצֹן
לְהַתְפִשְׁט, וְהַתְפִשְׁט מִהְמַקּוֹם שֶׁל אַוְתָה
הַמַּחְשָׁבָה הַגְּסָתָה שֶׁאֲנֵה יְדַועַת.

עוֹד רְצָח לְהַתְפִשְׁט וְלְהַתְגָּלוֹת, מִשְׁמָן
יַצְאֵי אֲשׁ רֹוח וּמִים בְּלָוִלים יְחִיד, וַיּוֹצֵא
יְעָקָב אִישׁ שְׁלָמָם, וְהָוָא קּוֹל אֶחָד שִׁיוֹצֵא
וּגְשָׁמָע. מִבָּאָן הַמַּחְשָׁבָה שְׁהִתְהַגֵּד נְסִתָּרָה
עַד שְׁמַתְעַסְקָתָה וְשְׁוֹרָה בְּבֵית הַגְּרוֹן,

מִהַשְׁבָּה דְּהֹהֶה סְתִימָא בְּחַשְׁאי אֲשַׁתְמָע לְאַתְגֵּלִיא.
עוֹד אֲתִפְשְׁטָה הָאֵי מִהַשְׁבָּה לְאַתְגֵּלִיא. וּבְטַש הָאֵי
קֹול וְאַקְיִיש בְּשִׁפּוֹן, וּבְדִין נַפְקָא דְבָור,
דְאַשְׁלִים כֹּלֶא, וְגַלִּי כֹּלֶא. אֲשַׁתְמָע דְכֹלֶא אִיהוּ הָהִיא
מִהַשְׁבָּה סְתִימָא דְהֹהֶת לְגֹן וּכֹלֶא חֶד.

כִּיּוֹן דְמַטָּא אֲתִפְשְׁטוֹתָא דָא וְאַתְעַבֵּיד דְבָר
בְּתִקְיָפָא דְהָהּוֹא כֹּלֶא, בְּדִין וְהַבִּית בְּהַבְּנוֹתָו.
בְּאַשְׁר גְּבֻנָּה לֹא כְתִיב אֶלָּא בְּהַבְּנוֹתָו בְּכָל זְמָנָא
זְמָנָא. אַבָּן שְׁלָמָה בְּמָה דְאַתְמָר. וּבְתִיב, (שיר השירים י)
בְּעַטְרָה שְׁעַטְרָה לֹא אָמוֹ.

מִסְעָ דְנַפְקָא מַלְגֹּז וְשִׁרְיָא וְגַטִּיל לְבָר, נַפְקָא
מַלְעִילָא וְשִׁרְיָא וְגַטִּיל לְתַתָּא. וּמְקֻבּוֹת וְהַגְּרוּן
כֶּל בְּלִי בְּרֹזֶל. אַלְיָן שָׁאָר דְּרָגֵין תַּתְאֵן דְכָלָהוּ תְּלִיּוֹן
בֵּיה וְלֹא אֲשַׁתְמָעָו וְלֹא אֲתִקְבְּלוֹן לְגֹן בְּד אִיהִי סְלִקָּא

לשון הקידוש

בְּכָל פָּעָם וּפָעָם. אַבָּן שְׁלָמָה, בְּמוֹ
שְׁנִתְבָּאָר. וּבְתוּב (שיר י) בְּעַטְרָה שְׁעַטְרָה
לוֹ אָמוֹ.

מִסְעָ, שְׁיוֹצֵא מִבְּפִנִים וְשֹׂרֶה וְנוֹסֶע
הַחוֹצֶה. יוֹצֵא מִלְמָעָלה וְשֹׂרֶה וְנוֹסֶע
לְמַטָּה. וּמְקֻבּוֹת וְהַגְּרוּן כֶּל בְּלִי בְּרֹזֶל –
אַלְוָן שָׁאָר הַדְּרוֹנוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת שְׁבָלָם
תְּלִוִים בוֹ, וְלֹא נִשְׁמַעַו וְלֹא הַתִּקְבְּלוּ
פְּנִימָה בְּשָׁהִיא עֹזֶה לְהָאָחוּ לְמַעַלָּה

בְּחַשְׁאי גְּשֻׁמָּת בְּגָלוֹן.
עוֹד מִתְפַּשְׁטָה הַמִּהְשָׁבָה הָווֹ לְהַתְגִּלוֹת,
וּמִבָּה הַקּוֹל הָזֶה וּמִקְיָש בְּשֶׁפְתִּים, וְאוֹ
יָוֹצֵא הַדְּבוּר שְׁפָטָלִים הַכֶּל וּמְנָלָה הַכֶּל.
בְּשֶׁמֶע שְׁהַכֶּל הוּא אַוְתָה מִהְשָׁבָה
גְּסֻתָּת שְׁהִיָּה בְּפָנִים, וְהַכֶּל אֶחָד.
כִּיּוֹן שְׁמִינִיעָה הַתִּפְשְׁטוֹת וּוּנְעַשָּׂה דְבָר
בְּכָה אַוְתָו הַקּוֹל, או – וְהַבִּית בְּהַבְּנוֹת.
לֹא בְּתוּב בְּאַשְׁר גְּבֻנָּה, אֶלְאָ בְּהַבְּנוֹת,